

αἷμα, τοῦ πῆγι 'ς τοῦ βασιλιά (ἐκ παραμυθ.) Θεσσ. (Τρίκερ.) Τόσους καιρούς, πὺν τρέχουν τὰ ποτάμια 'ς τὴ θάλασσα, δὲν τὴν ψηλώσανε οὐτ' ἓνα δαχτυλάκι Σ. Μελ., Κόκκιν. που-κάμ. 3, 6. 2) 'Ο μικρὸς ἀκραῖος δάκτυλος τῆς χειρὸς, ὁ ὡτί-της, καὶ τοῦ ποδὸς κοιν.: "Εκοψα τὸ δαχτυλάκι τοῦ ἀριστε-ροῦ χειροῦ μου καὶ τρέχει αἷμα. "Εχω ἓναν κάλο 'ς τὸ δα-χτυλάκι τοῦ δεξιῦ ποδιοῦ μου καὶ μὲ τρελλαίνει κοιν. "Η-κοφένε τὸ δαχτυλάκι νδου Νάξ (Κορων. Φιλότ.) Μὲ στενεύει τὸ παπούτσι 'ς τὸ δαχτυλάτσι Πελοπν. (Μάν.) "Ηχτύπ'σιν τοῦ μ'κρό του δαχτ'λάξ' τ' κὶ τὸν πουνεὶ πουλὺ Τῆν. 3) 'Ο-λίγον, σύνθηθ.: Βάνω τὸ δαχτυλάκι μου (ἀναμειγνύομαι κά-πως εἰς τινα ὑπόθεσιν) σύνθηθ. Δὲ βορεῖς, ἄμα δὲ βάλης καὶ σὺ τὸ δαχτυλάκι σου (ἀν δὲν ἀναμιχθῆς) Πελοπν. (Γαργαλ.) Φτάνει μόνο τὸ δαχτυλάκι του νὰ κουνήσῃ (ἐπὶ ἱκανοῦ καὶ ἐπιτηδείου, δυναμένου νὰ ἐπιτυχάνῃ μεγάλα πράγματα διὰ μικρᾶς προσπάθειας) πολλαχ. Δὲ μοῦ 'ρχεται οὔτε 'ς τὸ δα-χτυλάκι μου (εἶναι πολὺ κατώτερός μου) Πελοπν. (Κορινθ.) 'Σ' τοῦ δαχτ'λάξ' μ' δὲν τὴ βάξω (δὲν τὴν λογαριάζω καθό-λου) Μακεδ. Παίρνουσιδ-δαχτυλάτσι (κατὰ τὴν παιδιὰν «ἀμάδες» οἱ νικητὲς σύρουν τὸ μικρὸν δάκτυλον τῶν ἡττη-θέντων) Μεγίστ. || Παροιμ. Δὲ μπορῶ, παππᾶ, νὰ ψάλω, μοῦ πονεὶ τὸ δαχτυλάτσι μου (ἐπὶ τοῦ προφασιζομένου ἀδυ-ναμίαν δι' ἐκτέλεσιν ἐργασίας ἄνευ σοβαρᾶς αἰτίας) Πελοπν. (Κάμπος Λακων.) || "Ἄσμ.

Κάναν τὰ φρύδια της δετὰ, | τὰ μάτια της ζωγραφιστά,
τὰ δύο δαχτυλάκια της | γραμματικοῦ κοινδύλια
Προπ. (Μαρμαρ.)

Καὶ μὲ τὸ δαχτυλάκι μου δὲ σοῦ 'γιξα ποτέ μου
καὶ πῶς ἐγαπηθήκαμε, Μεγαλοδύναμέ μου!
Κρήτ.

δαχτυλάρα ἡ, σύνθηθ. δαχτυλάρα Νάξ. ('Απύρανθ.)

'Εκ τοῦ οὗς. δάχτυλο καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-άρα.

'Ο δάκτυλος ποδὸς ἢ χειρὸς ὁ μεγαλύτερος τοῦ συνήθους ἔνθ. ἄν.: "Εχει κᾶτι δαχτυλάρες, πὺν δὲ μπορεὶ νὰ βρῇ γάντια γιὰ τὰ χέρια του σύνθηθ. Ποῦ νὰ χωρέσῃ τὸ πόδι του σὲ πα-πούτσι μὲ τίς δαχτυλάρες πὺν 'χει! 'Αθῆν. Τὸν ἐπῆχιασε μὲ τί 'δαχτυλάρες' του ἀπὸ τ'ἀφτὶ καὶ τοῦ τό 'καμε κόκκινο Πε-λοπν. (Κίτ. Μάν.) Μὰ εἶδα δαχτυλιδ' ἐδὰ θὰ βρεθῇ νὰ κἀνῃ 'ς τσι δαχτυλάρες του! Νάξ. ('Απύρανθ.)

δαχτυλάρης ὁ, Κύπρ.

'Εκ τοῦ οὗς. δάχτυλο καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-άρης, διὰ τὴν ὀπ. βλ. -άρις.

'Ο ἀρεσκόμενος εἰς τὸ νὰ τρώγῃ ἢ νὰ διανέμῃ δά-χτυλα, εἰδικῶς παρασκευαζόμενα ἀρτίδια ἐξ ἀλεύρου σιτί-νου καὶ σησάμου, τὰ ὁποῖα διανέμονται εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἀντὶ κολλύβων κατὰ τὴν Μεγ. 'Εβδομάδα καὶ τὴν Διακαι-νήσιμον.

δαχτυλάρι τό, ἁμάρτ. δαχ'λάρ' Θεσσ.

'Εκ τοῦ οὗς. δάχτυλο καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.
-άρι. Διὰ τὸν τύπ. δαχ'λάρε' βλ. Α. Τζαρτζάν., Θεσ-σάλ. διάλ., 67.

Εἶδος δερματίνης ἐπιμήκους δακτυλήθρας, τὴν ὁποῖαν ἐφαρμόζουν οἱ θεριστὰι κατὰ τὸν θερισμὸν εἰς τὸν τέταρτον δάκτυλον τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς. Συνών. παλαμαρῖά, χερροδάχτυλο, χερρόχτι.

δάχτυλας ὁ, 'Αθῆν. 'Αμοργ. 'Ανδρ. 'Αστυπ. Δονοῦς. Εὐβ. (Κάρυστ.) 'Ηράκλ. Θῆρ. 'Ικαρ. 'Ιος Κάλυμν. Κάρπ. Κάσ. Κρήτ. (Κατσιδ. Κίς. Κυδων. Νεάπ. Πεδιάδ. Σέλιν. Σητ. κ.ά.) Κύθν. Κῶς (Καρδάμ. κ.ά.) Λειψ. Μύκ. Νάξ. (Κωμιακ. Φιλότ.) Νίσυρ. Πάρ. (Λεῦκ.) Ρόδ. Σίκιν. Σίφν. Σύμ. Σχινούσ. Τῆλ. Τῆν (Σμαρδάκ.) Φολέγ. — Λεξ. Βάιγ. Μπριγκ. Π. Βλαστ. 385 δάχτυλας Νάξ. ('Απύρανθ.) δάχτ'λας 'Ανδρ. (Κόρθ.) 'Αντίπαρ. Θάσ. Λέσβ. (Πάμφιλ.) Λῆμν. (Πλάκ. κ.ά.) Πάρ. (Λεῦκ.) Σκυρ. Τένεδ. Τῆν. βάχτυ-λας Κάρπ. ('Ελυμπ.) Ρόδ. Κάσ. γάχτυλας Ρόδ. 'άχτυλας Κάρπ. Κάσ. δάχ'λας Μακεδ. ('Αγιος Νικόλ.) δάχτυλας Νάξ. (Φιλότ.)

'Εκ τοῦ οὗς. δαχτύλι διὰ τῆς καταλ. -ας ὑπὸ τύπ. μεγεθοντ. Βλ. Γ. Χατζιδ. ΜΝΕ 2, 3. 'Η λ. καὶ εἰς Σομ.

1) 'Ο ἀντίχειρ καὶ κατ' ἐπέκτ. ὁ μέγας δάκτυλος τοῦ ποδὸς 'Αμοργ. 'Ανδρ. (Κόρθ. κ.ά.) 'Αντίπαρ. 'Αστυπ. Δονοῦς. 'Ηράκλ. Θάσ. Θῆρ. 'Ικαρ. 'Ιος Κάλυμν. Κάρπ. ('Απέρ. 'Ε-λυμπ.) Κάσ. Κρήτ. (Κατσιδ. Κίς. Κυδων. Νεάπ. Πεδιάδ. Σέλιν. Σητ. κ.ά.) Κύθν. Κῶς (Καρδάμ. κ.ά.) Λειψ. Λέσβ. (Πάμφιλ.) Λῆμν. (Πλάκ. κ.ά.) Μακεδ. ('Αγιος Νικόλ.) Μύκ. Νάξ. ('Απύρανθ. Κωμ. Φιλότ.) Νίσυρ. Πάρ. (Λεῦκ. κ.ά.) Ρόδ. Σίκινχῦς. Σκυρ. Σύμ. Σχινούσ. Τένεδ. Τῆλ. Φολέγ. — Λεξ. Βάιγ. Π. Βλαστ., 385 Δημητρ.: 'Ο δάχτυλας τῆς ζερβῆς μου χέρας πονεὶ Σητ. 'Αλ-λᾶ οὐνοῦ (ἦτο) ἢ μὲν-θη κομ-μένη, ἀλ-λᾶ οὐνοῦ τ' ἀφτὶ κομ-μένο, ἀλ-λᾶ οὐνοῦ ὁ δάχτυλός του τοῦ ποδιοῦ κομ-μένος (ἐκ παραμυθ.) Κάσ. Τὸ δάχτυλά μου 'κο-ψα μ' ἓνα μαχαίρι 'Απύρανθ. Πονεὶ με ὁ δάχτυλας τοῦ ποδιοῦ μου Καρδάμ. Τρύπησα τὸ δάχτυλά μου 'πὸ τῆς βολόνα ντζ' ἐπρήστη Κῶς Μοῦ φαλάγγωσε τὸ δά-χτυλα Πάρ. "Επιξα μιὰ μι τ' σκούλα 'ς τὸν δάχτ'λα κὶ τὸν ἔσπασα (ἐπιξα = ἐπαιξα, κτύπησα' σκούλα = τὸ πί-σω μέρος τοῦ σκεπαρινοῦ) Πλάκ. || Παροιμ.

Δάχτυλά μου βρωμεσμένη | δάχτυλός μου 'σαι καημένη
(ἐπὶ τοῦ κατ' ἀνάγκην στέργοντος τὰ οἰκεῖα καὶ κακὰ ὄντα)
Νεάπ. 'Η παροιμ. εἰς παραλλαχ. πολλαχ. Συνών. εἰς λ. δα-χτυλομάννα. β) Γενικῶς ὁ δάκτυλος τῆς χειρὸς ἢ τοῦ ποδὸς 'Ανδρ. 'Ιος Κάρπ. ('Ελυμπ.) Κάσ. Τῆν. (Σμαρδάκ.): "Αν εἶσαι ὁ ἀερφός μου ὁ Πικρὸ Γιαν-νάκης, μζιάσ' τίς βαχτύλους σου καὶ πετάξον μέσα Κάσ. 2) Δερματίνον περί-βλημα τῆς κάτω φάλαγγος τοῦ μεγάλου δακτύλου, δι' οὗ προφυλάσσεται ὁ ὑποδηματοποιὸς ἀπὸ τὴν φαλτσέταν ἢ τὸν σπάγγον 'Αθῆν. Εὐβ. (Κάρυστ.): Δὲν ἔχω δάχτυλα καὶ μοῦ κόβει τὸ χέρι ὁ σπάγγος Κάρυστ. 3) Τὸ θαλάσσιον μαλάκιον Σωλὴν ὁ σωληνοειδὴς (Solen vagina) τῆς οἰκογ. τῶν Σωληνιδῶν (Solenidae), ὁ δάκτυλος τῶν 'Αρχαίων 'Αστυπ. Σύμ. Συνών. δαχτύλι 3, δάχτυλο 10, σωληνῆρας. 4) Σιδηροῦν ἐργαλεῖον ἐστηρικμένον ὑπὸ τὸ ἄκρον ἄξονος πρὸς περιστροφὴν Κάρπ.

'Η λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Δάχτυλας καὶ ὡς παρων. Νάξ. ('Απύρανθ.)

δαχτύλας ὁ, Σάμ.

'Εκ τοῦ οὗς. δάχτυλο κατὰ μεγεθ. τύπ.

'Ο ἔχων μέγала δάκτυλα.

'Η λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Δαχτύλας καὶ ὡς παρων. Σάμ.

δαχτυλᾶς ὁ, Πελοπν. ('Αναβρ.) δαχ'λᾶς Μακεδ.

'Εκ τοῦ οὗς. δάχτυλο διὰ τῆς παραγωγ. καταλ. -ᾶς.

1) 'Η δερματίνη δακτυλήθρα τὴν ὁποῖα τοποθετεῖ εἰς τὸ

